

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 10 kwietnia 2026 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację nr 16262
Znak sprawy: PAD4.054.2.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację poselską nr 16262

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację poselską nr 16262 złożoną przez Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Pana Michała Wosia w sprawie zniesienia akcyzy oraz wprowadzenia preferencji podatkowych dla samochodów typu van i busów przeznaczonych dla rodzin wielodzietnych (4+), przekazuję na ręce Pana Marszałka poniższe wyjaśnienia.

Polityka prorodzinna państwa jest częścią polityki społecznej realizowanej przez Rząd i ma na celu wzmocnienie bezpieczeństwa ekonomicznego rodzin oraz tworzenie stabilnych warunków do wychowywania dzieci. Prawo podatkowe nie jest podstawowym obszarem prowadzenia polityki prorodzinnej, lecz pełni rolę wspomagającą. Jej główne filary stanowią programy społeczne, takie jak „Rodzina 800+”, „Dobry Start” oraz „Aktywny Rodzic”.

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: „ustawa PIT”) przewiduje szereg rozwiązań podatkowych wspierających rodziny z dziećmi. Należą do nich w szczególności:

- podatkowa ulga na dzieci, umożliwiająca – po spełnieniu określonych warunków – odliczenie od podatku kwoty przysługującej na każde wychowywane dziecko. Miesięczna kwota ulgi wynosi: 92,67 zł na pierwsze i drugie dziecko, 166,67 zł na trzecie dziecko oraz 225 zł na czwarte i każde kolejne dziecko;
- tzw. „dodatkowy zwrot” dla rodzin o niższych dochodach, które z uwagi na niski podatek nie mogą w pełni wykorzystać ulgi na dzieci. W takim przypadku ustawa PIT przewiduje zwrot niewykorzystanej części ulgi – do wysokości

nieprzekraczającej sumy zapłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne,

- zwolnienie z podatku dochodowego świadczeń otrzymywanych w ramach programów „Rodzina 800+”, „Dobry Start” oraz „Aktywny Rodzic”, dzięki czemu cała kwota wsparcia trafia bezpośrednio do rodzin i zwiększa ich dochód do dyspozycji,
- preferencyjne opodatkowanie małżonków, polegające na wspólnym rozliczeniu dochodów, co pozwala obniżyć wysokość należnego podatku w sytuacji, gdy małżonkowie osiągają dochody w różnych przedziałach podatkowych lub gdy jedno z nich nie uzyskuje dochodów z uwagi na sprawowanie opieki nad dziećmi,
- preferencyjne opodatkowanie osób samotnie wychowujących dzieci, umożliwiające obliczenie podatku od połowy dochodów rodzica i jego podwojenie, co skutkuje niższym obciążeniem podatkowym.

Szczególne znaczenie dla rodzin wielodzietnych ma tzw. ulga dla rodzin 4+, polegająca na zwolnieniu z podatku dochodowego określonych przychodów do kwoty 85 528 zł rocznie. W połączeniu z kwotą wolną od podatku w wysokości 30 tys. zł oznacza to, że rodzice wychowujący co najmniej czworo dzieci mogą uzyskać rocznie łącznie do 231 056 zł przychodu lub dochodu bez obowiązku zapłaty podatku dochodowego. Z danych z rozliczeń za 2024 r. wynika, że z tej ulgi skorzystało około 71 tys. podatników rozliczających się według skali podatkowej, co potwierdza jej istotne znaczenie w systemie podatkowym.

Zatem już obecnie ustawa PIT zawiera rozwiązania umożliwiające rodzinom znaczące obniżenie należnego podatku, a w niektórych przypadkach – całkowite zwolnienie z opodatkowania. Dane statystyczne wskazują, że podatnicy chętnie korzystają z dostępnych preferencji.

Warto również podkreślić, że Polska należy do państw OECD oferujących jedne z najwyższych preferencji podatkowych dla rodzin z dziećmi. Oznacza to, że ich obciążenie podatkowe jest istotnie niższe niż w przypadku osób samotnych. W 2024 r. klin podatkowy dla tzw. „modelowego singla” był o 22,8 punktu procentowego wyższy niż dla modelowej rodziny z dwójką dzieci i jednym pracującym rodzicem, co stanowiło drugi najwyższy poziom preferencji wśród krajów OECD.

Odnosząc się z kolei do wprowadzenia preferencji podatkowych dla samochodów typu van i busów przeznaczonych dla rodzin wielodzietnych (4+) w podatku akcyzowym i podatku VAT, związanych z zakupem i użytkowaniem określonych modeli pojazdów przez wybraną grupę podmiotów, wskazać należy, że regulacje unijne nie zezwalają na wprowadzanie ulg selektywnych, uzależnionych od cech nabywcy lub celu prywatnego użytkowania pojazdu.

Jednocześnie należy zauważyć, że obowiązujący system podatku akcyzowego już obecnie przewiduje preferencje o charakterze obiektywnym, powiązane z parametrami technicznymi pojazdów. Obejmują one w szczególności całkowite zwolnienie z akcyzy samochodów zeroemisyjnych (elektrycznych i wodorowych), preferencje dla pojazdów niskoemisyjnych, w tym hybrydowych, a także znacznie niższe stawki akcyzy dla samochodów o pojemności silnika do 2000 cm³ w porównaniu do pojazdów o większej pojemności. Ponadto na wysokość należnej akcyzy wpływa również wartość pojazdu, co w praktyce umożliwia podatnikom dokonanie takiego wyboru rodzaju i parametrów samochodu, który pozwala na ograniczenie obciążenia podatkowego w ramach obowiązujących przepisów.

Również system podatku VAT przewiduje – obok stawki podstawowej 23% – stawki obniżone w wysokości 8% i 5% oraz liczne zwolnienia od podatku. Preferencje te obejmują szeroki katalog towarów i usług, w szczególności związanych z zaspokajaniem podstawowych potrzeb, co ma bezpośredni wpływ na sytuację ekonomiczną rodzin, w tym rodzin wielodzietnych. Przykładowo dotyczą one produktów spożywczych, książek (w tym dla dzieci), fotelików samochodowych, a także usług z zakresu ochrony zdrowia, kultury, rekreacji, sportu, opieki nad dziećmi oraz edukacji.

Z przedstawionych argumentów jednoznacznie wynika, że aktualnie funkcjonujący system preferencji podatkowych zapewnia realne i znaczące wsparcie rodzinom wychowującym dzieci.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów